

Polovica pôstneho obdobia. **4. pôstnou nedeľou** sa dostávame do druhej polovice pôstu, sme bližšie k udalostiam Veľkej noci, čas príprav na veľké vykupiteľské dielo Ježiša Krista sa blíži ku svojmu vrcholu, od budúceho týždňa už budeme v pašiovom príbehu Smrtnej nedele sledovať, ako sa celé dejiny spásy človeka posúvali vpred, aby Boží Syn zaplatil namiesto nás svojou smrťou na golgotskom kríži. V ňom väzí naše spasenie, mimo Neho niet dobrej večnosti.

Predpašiová nedeľa sa v našej cirkvi viaže k **myšlienke Ježiša ako chleba života**. On je dobrým pokrmom pre naše duše, kto Jeho prijíma, má večný život (J 6,54). Pozývame vás k zdravej duchovnej strave aj formou tejto kázne, ktorú máte v rukách. Nech vás pozastaví, ak ste sa príliš rozbehli, poobrúti, ak sa váš dobrý smer začal meniť a povzbudí, pretože povzbudzovanie stále potrebujeme, zvlášť v tomto náročnom čase. Kde sa vynecháva spoločenstvo, viera slabne (Žid 10,22-25), tomu sme dnes vystavení všetci. Bojujme však dobrý boj viery, budme trpezliví, vytrvalí a opatrní, aby sme ako predtým žeravé uhlíky v ohnisku roztratené po okolí svojej domácej uzavretosti príliš nevychladli. Bola by to nesmierna škoda a životná ujma.

Ku kázni môžete nájsť na našej internetovej stránke cirkevného zboru aj ďalšie zaujímavé informácie, či už ohľadne nedele, jej zvláštnych názvov, jej farebného symbolizmu, alebo výkladu kázňového textu, z ktorého potom kázeň ako z jej základu vychádza. Celú kázeň aj krátku pobožnosť nájdete tiež na našej webstránke.

Pozývame vás aj k cirkevnozborovému životu, ktorý beží na virtuálnej báze online internetových stretnutí. Zvlášť pozývame na spoločné stretnutia, konkrétne **biblické hodiny**, ktoré mávame v piatok o 19.00 hod. Zaoberáme sa podobenstvami Pána Ježiša v Lukášovom evanjeliu. Treba k tomu počítač pripojený na internet, viete sa spojiť aj viacerí v domácnosti a byť tak spolu, vidieť sa a počuť s bratmi a sestrami celého cirkevného zboru. Ak máte pripojenie, ale nevíete, ako na to, zatelefonujte nám napr. deň vopred a skúsime vám pomôcť. Link nájdete na webstránke zboru.

Počas pôstneho obdobia si môžete na internete vypočuť aj audionahrávku **pôstneho zamyslenia** (namiesto pôstnych večerierní), tento týždeň nám s ním pomohla sestra Janette Peková, srdečne ďakujeme.

Ďakujeme vám všetkým ktorí ste dosiaľ pamätali aj na potreby cirkevného zboru a poslali ste už svoj dar na číslo zborového účtu. Obraciame sa aj na ostatných, aby boli tiež štedrý a i takto budovali naše spoločenstvo.

Milodar: Pri rozlúčke so svojou mamou a starou mamou Elenou Mičkovou (Bačkovík, 92 rokov) synovia Milan a Miroslav s rodinami venujú na cirkevné ciele v Bačkovíku 300,- €, pohrební hostia namiesto vencov 200,- €.

Ak chcete aj vy finančne prispieť a podporiť naše spoločenstvo aj vy, svoj milodar môžete poslať na účet cirkevného zboru. IBAN: SK43 0900 0000 0001 0925 5082. Prípadne ak chcete prispieť adresnejšie, na webstránke zboru nájdete aj špecifické variabilné symboly. Svoj milodar môžete odovzdať aj našim kurátorom. Srdečne ďakujeme.

„Každý (nech dá), ako si umienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.“ 2K 9,7

Modlime sa spolu:

Bože Otče láskavý, hojný v milosrdenstve a bohatý v daroch, ďakujeme Ti, že nás neprestávaš požehnávať. Aj keď by sme si zaslúžili potrestanie, Ty sa nad nami zmilúvaš ako Otec nad svojimi deťmi. Dávaš nám hojnosť duchovného i každodenného chleba. Nedaj nám zabúdať, že kto verí v Teba, bude spasený. Vypočuj nás, poteš a rozveseľ, aby sme sa z Tvojho vykúpenia radovali a tešili sa, že nás raz z milosti uvedieš tam, kde žiješ a kraľuješ naveky. Amen.

Nech sa páči,

tu sú piesne na nedeľu:

96, 598, 82, 116, 103

biblické texty (kontinuálne):

Zachariáš 8,1-8

Zjavenie Jánovo 15,1-8

evanjelium: **Ján 6,1-15**

Modlime sa aj:

- za celú situáciu okolo pandémie, za múdrosť pre politikov v ich rozhodovaniach, silu pre tých, ktorí stoja v prvých líniiach, vytrvalosť a jednotu pre všetkých v boji s vírusom
- modlime sa za cirkev v jej súčasných výzvach, aby konala svoje dielo lásky a odolávala tlakom Zlého
- modlime sa za rodiny a jednotlivcov, ktorí sú vystavení silnejšiemu náporu samoty

Tel. čísla: 0918 828 307 – L. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk. **Vaši farárovci**

Požehnávaj dom svojho služobníka, aby trval naveky pred Tebou,

lebo čo Ty, Hospodine, požehnáš, je požehnané naveky.. 1Kron 17,27

1K 10,14-17: „14 Preto, moji milovaní, utekajte pred modloslužobníctvom! 15 Hovorím ako rozumným; súďte sami, čo hovorím: 16 Či kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, nie je spoločnosťou krvi Kristovej? A chlieb, ktorý lámeme, či nie je spoločnosťou tela Kristovho? 17 Keďže je jeden chlieb, jedno telo sme, čo aj mnohí, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe.“

Všimli ste si už aj vy vonku ten **posun času**? O šiestej ešte vidno... Priatelia, o 2 týždne si ešte k tomu budeme posúvať aj hodinky.

V pôstnom období sme sa už tiež riadne pohli vpred. V piatok predvčerom bola presne jeho polovica.... **Rozbehli sme sa?** V ústrety Veľkej noci? Niekedy je dobré ešte pribrzdiť ... ešte nie je Veľká noc!

Aj v duchovnom ohľade sa vieme šikovne rozbehnúť, no nie vždy tým najlepším smerom, že? Vtedy si potrebujeme vypočuť múdre slová 90. žalmu: **Vráťte sa, ľudskí synovia ... či dcéry.**

(1.) Ak sme siahli dnes do listu ap. Pavla korintským kresťanom, tak to bolo iste preto, že autor sa snaží tento cirkevný zbor tiež pribrzdiť v ich nesprávnom rozbehu. **Korintskí, zastaňte, nebežte do skazy,** nerúťte sa do svojho modloslužobníctva, veď to tak nemá byť! Pretože potom sa rozdeľujete a pritom ste v s Pánovi Ježišovi Kristovi jedným a totožným spoločnosťou! **Nemôžete sa predsa považovať za kresťanov a zároveň inde byť od tela Kristovho ďaleko.**

O slávnom dánskom sochárovi **Bertelovi Thorvaldsenovi** sa hovorí, že potom, ako dokončil svetoznámu monumentálnu sochu Ježiša Krista pre katedrálu v Kodani, za ním prišli so zákazkou na sochu bohyně Venuše. Thorvaldsen iste lukratívnu ponuku odmietol so slovami: „Ruka, ktorá formovala postavu Krista nemôže vyrezávať tvary pohanskej bohyně!“ **Ak patríš Kristovi, musíš Mu patriť všade.**

V cirkvi vás, milí naši, asi často pozývame k tomu, aby ste sa na chvíľku zastavili s tým vaším rozbehnutým autom po diaľnici, to znamená so životom plným povinností a termínov. Zastavenie potrebujeme aj kvôli oddychu, aby sme nabrali nové sily, ale aj kvôli skontrolovaniu stavu, či je všetko v poriadku. Či naše nohy neutekajú trebárs už iba po okraji dobrej cesty s tendenciou sa zošmyknúť, či naše ruky nestavajú celkom iné sochy, než taký Thorvaldsen, či naše ústa nie sú už zdrojom aj pošpinených slov a viet, alebo či sa naše myšlienky príliš často netúlajú po kadejakých tmavých zákutiach?

Spolu s apoštolom preto hovorím: **Utekaj, ale ak už máš utekať, tak utekaj od modloslužobníctva,** ako to napísal on. **Utekaj preč od zlého smerovania, vráť sa z prípadnej zlej cesty a dbaj o svoj správny život!**

(2.) Apoštol sa dozvedel, že cirkevný zbor v náročnom korintskom prostredí zažíva rozdelenie. Iste to dobre poznáte, ako jedni hovorili: **Ja som Pavlov, ja Kéfasov, ja Apollov...** (1K 1,12) My, ľudia, sa radi rozdeľujeme podľa názorov. Ja sa držím takej viery, aj zas inej, ja si myslím, že to je správne, ja zas, že tamto to ... a to je naše rozdeľovanie sa zatiaľ iba podľa toho, čomu veríme. A čo potom ešte ďalšie rozdie-

ly, v ktorých sa trhá naša jednota na radosť iba ak diablovu?

Práve **v cirkvi sa máme spájať.** Naša viera by mohla mať a iste má svoj dôležitý efekt aj v tom, že nás, rôznych, s rôznymi názormi, dokáže zjednotiť. Tak sa potom v jednom kostole stretávame ľudia všelijakých názorov, s rôzneho domáceho prostredia, spoločenského postavenia. A to je práve krásne. Takto to má byť. Veď **všetci žijeme tak isto jeden život,** či sme takí, alebo takí. **A pre všetkých je tu jeden a ten istý Spasiteľ.** Či veríme tak, alebo inak.

Podľa Písma: **sme jedno telo, spoločnosťou jedného tela a jednej krvi – Kristovej.** A pritom **každý z nás má svoj podiel na chlebe** – tak to opísal apoštol Pavel, to znamená **v tele Kristovom, v Jeho cirkvi.** Aký je ten tvoj podiel, drahý brat, či sestra?

Keď vojdeme do ktorejkoľvek aj z našich obcí, pri pohľade na ňu môžeme získať rôzne dojmy. Sú obce upravené, kde cítime starostlivú ruku miestneho zastupiteľstva i obyvateľov, a sú obce, kde už vstup do nich je škaredý a čo potom ešte vo vnútri? Veľa môžu na dojme pokaziť aj domy a pozemky samotných majiteľov. Ak sa aj zodpovední v obci starajú, aby bolo všetko príjemné a pekné, ale nájdú sa obyvatelia, ktorí nedbajú o spoločné priestory a vozia tam odpad zo svojich dvorov či neprestajne parkujú svoje auto na trávniku na ulici pred svojou bránou, tak je to potom zložitý. Navyše takito nedbajú ani o to, ako to vyzerá za bránou, v ich dvore a je tam neustále neporiadok...

To je ich podiel na výzore obce, v ktorej bývajú. Sú hrubí a hovoria: A čo je koho do toho, ako ja bývam?

Podobne to máme aj **v cirkvi. Aký je tvoj podiel,** brat, sestra? Kde stojíš vo svojom duchovnom živote? **Dopĺňaš jej krásu a hodnotu, alebo si hrubý aj ty a skôr jej spôsobuješ ujmu?**

Už sme sa prehupli do druhej polovice pôstu. To je najvyšší čas pýtať sa takéto osobné otázky a utekať preč od modloslužobníctva, ako to napísal apoštol, teda urýchlene sa vrátiť na dobrú cestu so svojím Pánom.

Čo môžeme očakávať od toho, keď sa vrátíme, keď urobíme takéto zmeny? Tu nechajme prehovoriť samotného Pána Ježiša, ktorý o sebe povedal, že On je chlebom života. (J 6,35) Čo to znamená? No predsa nič iné, než že **nasýti hlad našej duše, ktorý nás robí v našom živote stále nespokojnými, mrzutými a zlostnými na všetkých a na všetko. Láska, radosť, pokoj** (G 5,22) a mnohé ďalšie poklady sú výsledkom života s Pánom Ježišom, sú ovocím Svätého Ducha, ako čítame v G 5,22-23. **Nimi sme ozdobení v živote s Pánom Ježišom a nimi krásime svoje rodiny, okolie, aj cirkev.** Amen.

poznámky ku kázni:

Charakteristika nedele v lit. roku: Nedel'a je v polovici pôstu, niekde jej preto hovoria aj **strednopôstna**, či **radostná** nedel'a (aj podľa jej názvu Laetare), veď sa už blíži Veľká noc. V súvislosti s tým v túto nedel'u zvykli chodiť mládenci aj s družbami na vohľady (sobáše ešte byť nesmeli, ale svadby sa už chystali), tak mala názov aj **družbová**. Inde zase **čierna** nedel'a, alebo aj **smrtná** na znak ešte síce vládnúcej smrti, ale už sa pomaly hlásila smrť samotnej smrti, no a miestami sa pre jej typické evanjelium s nasýtením zástupov 5 chlebmi ujalo spojenie **chlebová** nedel'a...

V katolíckom prostredí sa nazývala aj **ružovou** nedel'ou, pretože až do 19. stor. sa v tento deň požehnávala špeciálna zlatá ruža (tú napr. dostal v r. 1518 od pápeža kurfirst Fridrich Múdry v nádeji, že ho obmäkčí pri voľbe cisára a v boji proti Lutherovi). Možno aj preto sa v niektorých tradíciách (rovnako ako v 3. adventnú) používa v kostoloch **ružové rúcho** ako symbol, hoci sa k tomu používa opis riedenia pôstnej fialovej bielou (=ružová) ako povzbudenie v období pôstneho pokánia. U nás sa ale ružová v kostoloch ako liturgická farba nepoužíva, i keď výslovne zakázaná (na rozdiel od žltej a modrej) nie je (napr. na Sliezsku v ECAV povolená je).

Lat. názov **Laetare** vychádza z introitu Iz 66,10-11 „Radujte (=laetare) sa s Jeruzalemom...“

Starocirkevné evanjelium pre túto nedel'u je o nasýtení zástupov z J 6,1-15. Zrejme odtiaľ aj navrhnutá téma nedele v súč. agende **Chlieb života**, v Petríkovej ag. však začína po trojsérii tém o Odriekaní (1. pôstna: diabla, 2P: sveta, 3P: krvi a tela) séria o viere – 4. pôstna: v Boha Otca (5P: v Syna, 6P: v Ducha sv.).

výklad kázňového textu:

Na 1K 10 (1-5) som kázal na Kon. obč. roka 31.12.2020, výklad k tomu možno nájsť tam.

List do Korintu patrí k najtvrdším spomedzi listov. Zbor bol roztrieštený názormi na skupiny, ktoré sa predbiehali, kto je lepší a ku komu sa viac Pán Boh priznáva.

Veľká výstraha je vo verši 12: „Kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol!“ Korintských kresťanov obchádzala pýcha. Iste tu veľkú rolu zohrával už rozbujný gnosticismus, ale najmä podľa vzoru gnostikov „vyššie“ učenie Apollovho smeru (viac k tomu 1K 3,1-9).

v. 13: Toto pokušenie považovať sa jedni nad druhých je ľudské, vychádza z ľudskej povahy (žiadostivosti), no dá sa nad ním zvíťaziť. Víťazstvo je práve v Pánu Bohu, ktorý je verný a tam, kde sa v pokore zveria do Jeho pomoci, On dá vyslobodenie.

Ak sa korintskí v pokore odovzdajú Pánu Bohu, on dá vyslobodenie a potom už budú môcť znášať aj tlaky pokušenia zo strany tých, ktorí tak ešte neurobili a stále sa budú snažiť rozbíjať jednotu.

priamo náš text:

v. 14: „Preto...“ (grécke dióper) ukazuje, že nasledovné verše sú priamym pokračovaním, vychádzajúcim z predošlých. Ak si podľa v. 12 máme dávať pozor, aby sme nepadli (k čomu nám podľa v. 13 Pán Boh dá silu), tak => utekajme pred modloslužobníctvom.

Ot.: O aké modloslužobníctvo tu ide?

Vo 8. kap. sa Pavel venuje problému „mäsa obetovaného modlám“ ako klasickému problému v gréckom pohanskom svete. Má, resp. môže kresťan v pohanskom prostredí jesť mäso, ktoré bolo pôvodne obetované modlám a po obeti ho pohanskí kňazi predávali v obchode? (k tomu 8. kap.)

V 9. kap. na margo tohto apoštol hovorí, že on je od takých vecí slobodný, 10. kap. začína: „nechcem však, aby ste nevedeli, že aj vaši otcovia“ ..., odvoláva sa na nich, ktorí tiež padali pod modlárstvom (a bývali za to trestaní, ako vo v. 8). Podobným pokušeniam sú vystavení aj kresťania v NZ. Aj keď Izrael už bol od klasického modlárstva v poexilovej dobe trochu ochránený. Lenže, čo je modlárstvo, modloslužobníctvo, gr. idololatria?

Môže ním byť čokoľvek, čo nás odvádza od Pána Boha...

Modloslužobníctvom v prípade korintských môže byť pokojne aj slúženie svojej žiadostivosti a povyšovaniu sa, ku ktorému napokon dochádzalo.

Text síce pokračuje vo v. 19 upozornením na spájanie sa s pohanmi, ak v cirkevnom zbere ľudia prijímajú VP, a mimo zase obeť pohanstva, pre našu kázeň však postačí iba obraz kalicha a chleba v našich veršoch.

v. 15: Pavol je tu sarkastický (presne ako v 1K 4,10). To, že sa zbor trieštil na kusy, celkom iste nebolo rozumné. Ale ak sa sami považovali za rozumných, tak Pavel apeluje na ten ich rozum: Posúďte sami, čo hovorím...

v. 16: Komentátori sa zhodujú, že „kalich, pohár dobrorečenia“ je tretím kalichom pesachu. Práve ten Pán Ježiš použil pri poslednej večeri. Preto týmto židovským obrazom Pavel myslí priamo na víno pri Večeri Pánovej.

Čo znamená, že „kalichu dobrorečíme“? Neskôr v tom istom verši o chlebe tak nepíše, ten sa láme... Pravdepodobne išlo o prax pri VP, kde sa chlieb lámal a tak dával druhým, víno mal však naliate každý (teda nie spoločný kalich) a dobrorečilo sa pri ňom.

(Dobrorečiť je šikovník pojem, ako preložiť grécke slovo EULOGÉIN, čo sa natvrdo dá preložiť ako „dobro hovoriť“, teda správne aj: dobrorečiť. Toto grécke slovo sa prekladá aj ako „žehnať“, je to nové použitie tohto slova práve v NZ).

Pri kalichu, ako aj pri chlebe sme jedným spoločenstvom „krvi a tela Kristovho“ (zvláštnym je prehodené poradie, pravdepodobne kvôli nasledovnému, 17. veršu), to znamená, že patríme k sebe ako Božie deti. To bude mať zmysel pre ďalšie verše (20 a 21), pre našu kázeň tam ale až nejdeme.

v. 17: Tak, ako sa pri VP láme jeden spoločný chlieb, tak sa do jedného spája aj celé spoločenstvo pri tejto sviatosti.

Vo viacerých prekladoch je koniec verša: „všetci máme podiel na jednom chlebe“, v orig. je však skôr „všetci užívame jeden chlieb“ (METECHOMEN).

Prečo apoštol rovnocenne nespomína aj víno? Pretože v ďalších veršoch ide o konzumáciu jedla na pohanských bohoslužbách, kde sa – v prípade, že tam chodia aj korintskí kresťania, a mnohí chodili, to apoštol vedel – všetci stávajú jedným spoločenstvom, pohanským. To tak nesmie byť!

Pre kázeň si všimam moment jedného spoločenstva pri VP. My dnes nemáme pohanské orgie, ale na miesto Pána Boha si dávame iné modly. Uprostred pôstu sa preto zastavme a vráťme sa ku Kristovi ako chlebu života, ktorý nás posilňuje v našej viere.

možný názov kázne: Môj podiel na chlebe života

kompozícia kázne:

Vráťte sa, ľudskí synovia! Ž 90,3

1. Kde sa vidíme, že stojíme?
2. Kde nás vidí Pán Boh, že stojíme?

použité zdroje:

Biblia (slov., gr.)

W. MacDonald: První list Korintským, Ostrava 1990

Barclay W.: Listy do Koryntian, Warszawa 1979

<http://www.freebiblecommentary.org/>